

Одеський національний медичний університет
Факультет медичний №3
Кафедра загальної і клінічної епідеміології та біобезпеки

СИЛАБУС З ДИСЦИПЛІНИ
«ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ТА ПРИНЦИПИ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ»

Обсяг	90 годин, 3 кредити
Семестр, рік навчання	10 семестр (5 рік навчання)
Дні, час, місце	Кафедра загальної і клінічної епідеміології та біобезпеки, вул. Приморський бульвар, 13 Дні та час – згідно розкладу занять
Викладачі	Завідувач: д-р, мед.н., доц. Голубятников М.І., доц.: Козішкурт О.В., Сиденко В.П., Сервецький С.К., в.о. доц. Федоренко Т.В., ас.: Герасименко Т.В., Могилевський Л.Я., Джуртубаєва Г.М., Болдескул І.П., Старова Н.В., Максименко Ю.А., Мельник О.А., Лукинюк В.В., Гриценко К.С.
Контактний телефон	0677378912 – завуч кафедри, доц. Козішкурт Олена Володимирівна
Е-mail	kozishkurt.n@gmail.com
Консультації	Середа – з 14.30-16.00 Субота – 10.00-15.00

КОМУНІКАЦІЇ:

Заняття проводяться на кафедрі, згідно з розкладом.

За умов карантину заняття проводяться на платформі MS Teams. Для вирішення організаційних та поточних питань використовується платформа Viber, e-mail.

АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: епідемічний процес інфекційних хвороб, що реалізується через різні механізми та шляхи передачі, а також епідемічний процес соматичних захворювань, що реалізується через розгорнутий у часі вплив генетичних, небезпечних: хімічних, фізичних чи біологічних факторів у повсякденному житті окремо взятої людини, інтенсивність впливу яких залежить від умов середовища та соціально-гігієнічних навичок, інструментом вивчення є: епідеміологічний метод дослідження, заснований на принципах доказової медицини.

Пререквізити: для освоєння дисципліни необхідні знання, уміння та навички таких дисциплін, як: медична біологія, медична та біологічна фізика, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, мікробіологія, вірусологія, імунологія, гігієна, інфекційні хвороби, латинська мова, історія медицини, безпека життєдіяльності, основи біоетики та біобезпеки.

Постреквізити: знання, уміння та навички з дисципліни «Епідеміологія та принципи доказової медицини» необхідні для вивчення: гігієни, екології, інфекційних хвороб, внутрішніх хвороб, професійних хвороб, педіатрії, неврології, дерматології, хірургії, офтальмології, отоларингології, ендокринології, анестезіології та інтенсивної терапії.

Метою викладання навчальної дисципліни є: формування у майбутніх фахівців знань, умінь і компетенцій, а також виховання культури безпеки життя, для забезпечення ефективного управління епідемічним процесом небезпечних інфекційних хвороб, профілактичних засад щодо виникнення соматичних захворювань, що у більшій мірі є соціально-обумовленими для реалізації пріоритетності принципу первинної профілактики. Підготовка фахівців, які володіють необхідним обсягом теоретичних і практичних знань для організації та проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб з різними механізмами передачі.

Під час опанування навчальної дисципліни «Епідеміологія та принципи доказової медицини» студент повинен набути наступні фахові компетентності:

СК1 Навички комунікації та клінічного обстеження пацієнта.

СК2 Здатність визначати перелік необхідних клініко-лабораторних та інструментальних досліджень та оцінювати їх результати.

СК3 Здатність встановлювати попередній та клінічний діагноз захворювання

СК10 Здатність планувати та проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи

СК11 Здатність планувати та проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб.

СК12 Здатність визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду

СК14 Здатність вести медичну документацію

СК15 Здатність проводити епідеміологічні та медико-статистичні дослідження здоров'я населення; оцінювати вплив навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

Очікувані результати:

Студенти повинні вміти:

- Визначати пріоритетні напрями попередження розповсюдження інфекційних хвороб за групами та нозологічними формами.

- Трактувати епідеміологічну, соціальну та економічну значущість окремих нозологічних форм інфекційних хвороб.

- заповняти документацію щодо реєстрації та обліку інфекційних хворих.

- організовувати та проводити протиепідемічні заходи в осередках інфекційних захворювань.

- організовувати та проводити протиепідемічні заходи в осередках інфекцій, що пов'язані з наданням медичної допомоги.

- застосовувати прийоми епідеміологічного методу дослідження у практичній діяльності.

- використовувати принципи та методи доказової медицини у практичній діяльності.

- Визначати прояви епідемічного процесу інфекційних хвороб, що належать до різних груп (дихальних, кишкових, трансмісивних та інфекцій зовнішніх покривів).

- Формулювати робочі гіпотези щодо чинників ризику захворюваності щодо конкретних інфекційних захворювань серед різних груп населення та колективів, на різних територіях.

- Використовувати нормативно-інструктивну документацію МОЗ України та міжнародні стандарти для ліквідації осередків нозологічних форм, що належать до різних груп (інфекційних хвороб дихальних шляхів, кишкових, трансмісивних, зовнішніх покривів, ОНІ).

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (10 годин), практичних занять (30 годин). Організація самостійної роботи студентів (50 годин).

Під час викладання дисципліни використовуються таблиці, мультимедійні засоби, на яких транслюють презентації, роздатковий матеріал, пояснення, усне опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Протиепідемічні заходи в осередках інфекційних хвороб. Протиепідемічна робота дільничного (сімейного) лікаря та лікаря-інфекціоніста

Тема 2 Дезінфекція та стерилізація. Дератизація. Дезінсекція.

Тема 3 Імунопрофілактика інфекційних хвороб. Календар профілактичних щеплень. Правові аспекти вакцинопрофілактики

Тема 4 Епідеміологічний метод дослідження та його структура. Планування протиепідемічних та профілактичних заходів

Тема 5 Описові епідеміологічні дослідження. Значення скринінгових тестів. Статистичні дослідження у вивченні структури та динаміки захворюваності.

Тема 6 Аналітичні епідеміологічні дослідження: когортні, типу «випадок-контроль» та ін. Потенційні помилки при проведенні різних епідеміологічних досліджень.

Тема 7 Дизайн епідеміологічних досліджень. Використання сучасних технологій при проведенні епідеміологічних досліджень.

Тема 8 Проведення пошукових досліджень для отримання доказової інформації. Існуючі бази даних.

Тема 9 Аналіз систематичних оглядів. Значення метааналізу у наукових дослідженнях та для клінічної практики. Структура та зміст наукових публікацій.

Тема 10 Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі.

Тема 11 Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерогенним механізмом передачі

Тема 12 Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з контактним та множинними механізмами передачі.

Тема 13 Особливості проведення протиепідемічних заходів у випадках виникнення надзвичайних ситуацій в мирний час та за умов занесення інфекцій, що мають міжнародне значення

Тема 14 Протиепідемічний захист військ, бактеріологічна розвідка.

Тема 15 Диференційований залік.

Рекомендована література

ОСНОВНА

1. Спеціальна епідеміологія: навчальний посібник для студентів вищих мед. Навчальних закладів ІУ рівня акредитації / Н.О.Виноград, З.П.Василишин, Л.П.Козак – К.: ВСВ «Медицина», 2014.- 319 с.

2. Епідеміологія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / А. М. Андрейчин, З. П. Василішин, Н. О. Виноград ; за ред. І. П. Колесникової. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 576 с. : іл.

3. Епідеміологія: Навчальний посібник / За редакцією Ю. Д. Гоца, І. П. Колесникової, Г. А. Мохорта. – Київ: Видавничий дім Асканія, 2007. – 360 с.

4. Епідеміологія : навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закл. ІV рівня акредитації / Б. М. Дикий, Т. О. Нікіфорова, 2006. - 194 с.

5. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України № 2801-ХІІ в ред. від 24.07.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

6. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України № 4005-ХІІ в ред. від 16.10.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>

7. Наказ МОЗ України від 06.07.2006 № 447 «Про затвердження Плану реалізації заходів захисту населення України від інфекційних хвороб на 2006-2010 рр.».

8. Наказ МОЗ України від 23.07.2002 р. №280 «Щодо організації проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може привести до поширення інфекційних хвороб».

9. Наказ МОЗ України № 595 «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів» від 16.09.2011 року.

10. Офіційний сайт МОЗ України // www.moz.gov.ua

11. Сердюк А.М., Хоменко І.П., Лурін І.А. та ін. Досвід організації санітарно-гігієнічного та протиепідемічного забезпечення військ (сил) під час

проведення антитерористичної операції (операції об'єднаних сил) / за ред. акад. НАМНУ, чл.-кор. НАНУ В.І. Цимбалюка. Київ. 2019. 280с.

12. Надання домедичної допомоги при надзвичайних ситуаціях в умовах міста: навч.-метод. посіб. – К., 2016. – 56 с.

13. Заходи протиепідемічного захисту в Збройних Силах, та їх дослідження у військовій епідеміології : навч. посіб., 2015. – 212 с.

14. Актуальні питання епідеміології та профілактики деяких інфекцій в збройних силах, серед населення України та у світі. – К., 2015 – 372 с.

15. Вибрані питання профілактики в Збройних Силах України надзвичайних станів викликаних епідеміями. – К., 2015. – 344 с.

16. Еволюційні аспекти епідемічного процесу в збройних силах України. – К., 2015. – 312 с.

17. Биологический терроризм – актуальна проблема современной эпидемиологии / Н.И.Голубятников, В.П.Сиденко, М.В.Тверезовский, Е.В.Козишкурт / [учебное пособие для студентов]. – Одесса: ТОВ «Лерадрук», 2014. – 85 с.

ДОПОМІЖНА

1. Общая эпидемиология с основами доказательной медицины : руководство к практическим занятиям : учеб. пособие / под ред. В. И. Покровского, Н. И. Брико. – 2-е изд., испр. и доп. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2012. – 496 с. : ил.

2. Венгеров Ю. Я. Инфекционные и паразитарные болезни : справочник практического врача / Ю.Я.Венгеров, Т.Э.Мигманов, М.В.Нагибина. – М. : МЕДпрессинформ, 2010. – 448 с.

3. Инфекционные болезни и эпидемиология : учебник. – 2-е изд., испр. и доп. /Покровский В.И., Пак С.Г., Брико Н.И., Данилкин Б.К. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 816 с. : ил.

4. Учайкин В.Ф., Шамшева О.В. Руководство по клинической вакцинологии. – ГЭОТАР-Медиа. 2006. – 592 с. : ил.

5. Военная гигиена и военная эпидемиология: Учебник /Мельниченко П.И., Огарков П.И., Лизунов Ю.В.. – М.: ОАО "Издательство "Медицина", 2005. – 400 с.: ил. (Учеб. лит. для студентов мед. вузов.)

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання поточної навчальної діяльності

Поточна успішність. Знання студентів оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність магістру виставляються оцінки за 4-х бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою дисципліни. Магістр отримує оцінку, яка становить середнє з усіх видів контролю поточної навчальної діяльності та включає контроль теоретичної та практичної підготовки.

Поточна навчальна діяльність студента оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою. Щоденна оцінка поточної навчальної діяльності складається з оцінювання теоретичних знань, представлених у вигляді конспектів, усних відповідей під час практичного заняття online, рішення клінічних задач.

Оцінка «відмінно» виставляється, якщо студент знає зміст заняття та лекційний матеріал в повному обсязі, даючи вичерпні відповіді та викладаючи матеріал без помилок та неточностей, вільно вирішує задачі та виконує практичні навички різного ступеня складності.

Оцінка «добре» виставляється, якщо студент знає зміст заняття та лекційний матеріал майже в повному обсязі, даючи правильні, але не вичерпні відповіді на запитання. Без значних помилок вирішує задачі та показує добре виконання практичних навичок.

Оцінка «задовільно» виставляється, якщо студент знає зміст заняття та лекційний матеріал не в повному обсязі. Викладає матеріал не систематично, але правильно відповідає на уточнюючі запитання. З помилками вирішує задачі та виконує практичні навички.

Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо студент не володіє змістом заняття та лекційного матеріалу, зі значними помилками вирішує задачі й виконує практичні навички.

При оцінюванні навчальної діяльності магістрів надається перевага стандартизованим методам контролю: тестуванню, ситуаційним задачам, структурованим письмовим роботам та структурованому контролю (за процедурою) практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є диференційований залік відповідно до навчального плану. До диф. заліку допускаються студенти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття.

Диференційний залік передбачає усну відповідь на білет, в якому є два теоретичні питання та дві задачі. Екзаменаторами є викладачі викладацько-професорського складу кафедри, згідно затвердженого складу екзаменаторів.

До підсумкової атестації у формі диф.заліку допускаються лише ті студенти, які не мають академічної заборгованості і їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Оцінка за дисципліну – це на 50% поточна успішність (середнє арифметичне всіх поточних оцінок студента) та на 50% - оцінка на іспиті (диференційованому заліку).

Для оцінювання дисципліни за 4-бальною традиційною (національною) шкалою спочатку розраховується середній бал за дисципліну як середнє арифметичне двох складових:

- 1) середній поточний бал як середнє арифметичне всіх поточних оцінок (розраховується як число, округлене до 2 (двох) знаків після коми);
- 2) традиційна оцінка за іспит (диференційований залік).

Середній бал за дисципліну переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою і розцінюється як співвідношення цього середнього арифметичного до проценту засвоєння необхідного об'єму знань з даного предмету.

Середній бал за дисципліну	Відношення отриманого студентом середнього балу за дисципліну до максимально можливої величини цього показника	Оцінка з дисципліни за 4-бальною шкалою (традиційна оцінка)
4,64 – 5,0	90-100%	5
3,77 – 4,63	75-89%	4
3,0 – 3,76	60-74%	3

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час диференційного заліку.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Умови освоєння курсу:

- Обов'язкове відвідування занять;
- Активність під час практичних занять;
- Підготовка до занять, до виконання домашнього завдання і СРС тощо;
- Здача завдань у встановлені терміни;
- Бути терпимим, відкритим і доброзичливим;
- Конструктивно підтримувати зворотний зв'язок на всіх заняттях;
- Бути пунктуальним і обов'язковим.

Неприпустимо:

- Пропуски з неповажних причин;
- Запізнення і самовільне покидання навчального класу або лекційної аудиторії (за запізнення студент не допускається на заняття/лекцію, тому що він порушує хід навчального процесу. Також за порушення дисципліни студент видаляється з аудиторії і отримує «нб»);
 - Користування мобільними телефонами, планшетами, ноутбуками, смарт-годинниками, тощо. під час практичних занять та лекцій;
 - Несвоєчасне здавання завдань і ін. (Завдань не здані в зазначені терміни не приймаються і виставляється оцінка «2»);
 - Порушення будь яких правил встановлених морально-етичним кодексом ОНМедУ.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Перескладання пропущених практичних/семінарських занять проводиться згідно розкладу відпрацювань кафедри, черговому викладачу. Розклад чергувань викладачів кафедри розміщений на інформаційному стенді для студентів (4 поверх)

Відпрацювання пропущених лекцій відбувається щочетверга завідувачу кафедри.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

1. Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

2. Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

3. Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

4. Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);

- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);

- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);

- повторне проходження відповідного освітнього компоненту освітньої програми;

- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника;

- позбавлення академічної стипендії.

Політика щодо відвідування та запізнь. Запізнення на практичні, семінарські заняття та лекції – не припустимі. У разі запізнення студент не допускається до навчальної аудиторії та отримує «нб» у журнал.

Мобільні пристрої. Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту студент видаляється з заняття або лекції та отримує «нб» у журнал.

Поведінка в аудиторії. Поведінка студента в навчальних аудиторіях має відповідати правилам встановленим морально-етичном кодексом університету.